

Agrifirm claimt tot 20.000 euro extra voersaldo met nieuw voerconcept

Lage melkprijs, meer krachtvoer

Tot duizend liter melk extra per lactatie. Dat is het effect van een nieuwe manier van krachtvoer voeren. Agrifirm introduceert een update van haar honderddagenaanpak waarbij koeien zonder risico zestien kilo brok kunnen opnemen. Een bedrijf met honderd melkkoeien kan er tot twintigduizend euro op vooruitgaan.

tekst **Tijmen van Zessen**

Het klinkt tegenstrijdig in tijden van lage melkprices: geef de koeien extra krachtvoer. Veel melkveehouders draaien de krachtvoerkraan juist een stukje dicht, nu de resultaten onder druk staan. Maar als het aan Agrifirm ligt, is harder voeren een goede remedie tegen lage marges. Uit de mond van een mengvoerleverancier is dit misschien geen verrassend advies, maar de coöperatie zegt goede argumenten te hebben die de veehouder moeten overtuigen.

Zestien kilo brok

Agrifirm lanceert deze maand een update van het honderddagenconcept. De voerstrategie is gericht op het voorbereiden en ondersteunen van een probleemloze lactatie. De methode bestrijkt de fase van droogzetten tot en met de eerste zestig dagen van de lactatie. Voor die start van de lactatie introduceert Agrifirm nu een nieuwe strategie. Door de

energieopname uit krachtvoer te verhogen produceert de koe meer melk en spreekt ze minder lichaamsreserves aan. De nieuwe voermethode is getest op de Waiboerhoeve en op acht praktijkbedrijven. In het voerschema stijgt de krachtvoergif in tien dagen tijd naar een niveau van zestien kilo per koe per dag. Door gebruik te maken van langzaam afbreekbare grondstoffen in de brok, bestaat er bij deze hoge dosering geen extra risico op pensverzuuring. Op dag zestig na afkalven neemt een melkvoertabel de vaste dosering over.

'Bij het samenstellen van deze brok was het de kunst om zonder risico op pensverzuuring toch de gewenste hoeveelheid

energie in het voer te stoppen', vertelt Hugo Groeneveld, voedingsspecialist voor Agrifirm. De voerfirma hanteert een eigen kengetal – de bufferzuurbalans – om de risico's op pensverzuuring te beheersen. Onder meer door de toevoeging van gisten krijgt de pens voldoende gelegenheid om zuren te bufferen.

Duizend liter meer

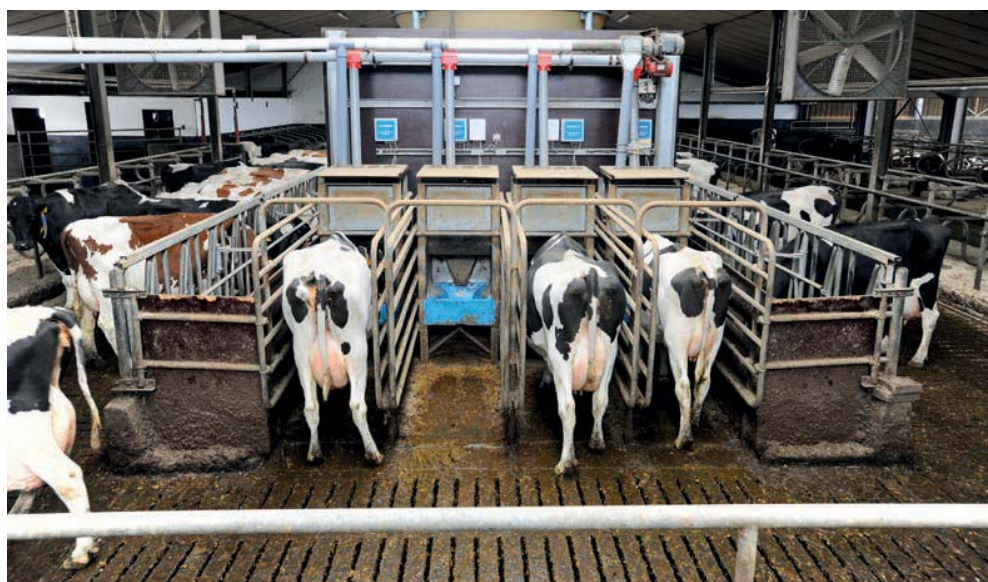
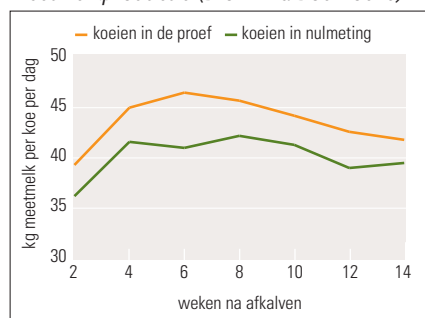
Het vernieuwde concept laat veehouders de keuze om met één of met twee voersoorten te werken. Door een tweede voersoort in te zetten is het mogelijk om meer glucogene energie toe te dienen en de lever extra te ondersteunen. De totale krachtvoergif blijft wel op zestien kilo staan. Dat betekent ook dat er bij een rantsoen met veel mais, waarin bijvoorbeeld drie kilo soja is opgenomen, in de krachtvoergif wordt gecorrigeerd.

Het beste resultaat bereiken veehouders als ze twee voersoorten verstrekken. In de proef op de Waiboerhoeve produceerden de koeien duizend liter meer melk in 305 dagen, wat neerkomt op 3,3 liter melk per dag extra (figuur 1). Zonder de combinatie met een tweede voersoort was dit 600 liter extra melk, ofwel 2 liter melk per koe per dag. 'Als de piekproductie hoger is, neemt de koe dat in haar gehele lactatie mee', licht Klaas Deelstra, productmanager rundvee, toe.

Tegenover de hogere melkproductie staan de extra kosten voor het krachtvoer. Bij de huidige grondstofprijzen kost de nieuwe brok 26,50 euro per honderd kilo. Voor een bedrijf met honderd koeien resulteert de nieuwe voermethode volgens Agrifirm in een extra voersaldo tot 20.000 euro (twee voersoorten) of 15.000 euro (één voersoort). De voerfirma rekent hierbij met een melkprijs van 30,50 euro

Nieuw voersysteem levert hoogste voordeel in combinatie met tweede voersoort

Figuur 1 – Effect nieuw voersysteem op meetmelkproductie (bron: Waiboerhoeve)

per honderd kilo. 'Ook bij lagere melkprijzen is de voerstrategie nog lucratief. Je praat namelijk over variabele kosten, je hoeft er niets voor te investeren. Je weet wat je kwijt bent aan een silo voer en je ziet wat er aan extra liters voor in de plaats komt', berekend Deelstra.

Over het algemeen haalden melkveebedrijven dit jaar een goede ruwvoeropbrengst binnen. Waarom zou een melkveehouder zijn eigen ruwvoer laten verdringen door extra krachtvoer? Bij de huidige melkprijzen ligt het voor de hand om eerst het eigen ruwvoer volledig te benutten. Groeneveld snapt de gedachte, maar is stellig. 'Zelfs als je het ruwvoer niet op waarde zet, dus als je geen geld kunt ontvangen voor een overschot aan ruwvoer, ligt het omslagpunt nog op een melkprijs van ongeveer twintig euro per honderd kilo.'

Te vaak ondervoeding

Een van de praktijkbedrijven waar Agrifirm het concept in combinatie met weidegang testte, is dat van Govert Bogers uit Lexmond. De veehouder zag niet alleen zijn melkproductie toenemen, maar merkte dat het concept ook ten goede kwam aan de diergezondheid. 'Ik heb minder trammelang met de koeien, ze starten makkelijker op. Als een koe minder last heeft van een negatieve energiebalans dan beperkt dat de kans op slepende melkziekte en klauwproblemen en het bevordert de vruchtbaarheid.'

Groeneveld herkent dat. Uit bloedmonsters van de koeien op de Waiboerhoeve bleek dat de waarden aan bètahydroxyboterzuur, een maat voor de aanwezigheid van slepende melkziekte, tijdens de proef afnamen. 'In Nederland ondervoeden we de koeien te vaak. Er is veel meer genetische potentie aanwezig dan er nu wordt benut. Die koe die doet het wel, als je haar er maar naar voert.'

Cor Bruns, sectormanager agrarisch bij ING-bank:

'Melkveehouders zijn goede vakmensen. De meesten kunnen prima melk maken van voer. Maar wat betreft ondernemerschap zullen sommigen nog moeten groeien. Je moet kunnen omgaan met veranderingen, weten wat te doen met variabele voerprijzen en ga zo maar door. Overigens zijn wij niet negatief over de toekomst van de melkveehouderij. De matige jaren zullen zeker door goede jaren worden gevolgd.' (NO)

Marika Stellinga, econoom:

'Eten gaat ons allemaal aan en daarmee ook de politiek. Zoals vaker wordt de vooruitgang diep gewantrouwd. Er is heimwee naar de kleine boer, naar "eerlijk eten" waar niet mee gerommeld is. Dat die kleine boer toch een stuk minder monden kon voeden dan de huidige industrie, wordt gemakshalve vergeten.' (NRC)

Jan Kolff, melkveehouder te Woudrichem:

'Als je ook maar iets te lang vast hebt gehouden aan dochtergeteste stieren, had je als fokker een moeilijke tijd. Als je mee wilt in de handel, moet je leveren wat de markt vraagt. Nu, dat zijn zoons van de hoogste genomistieren.' (HI)

Jan van Weperen, melkveehouder te Oosterwolde (Fr.):

'Natuurlijk, sensoren en automatisering gaan een deel van het menselijk handelen overnemen, maar gepassioneerde

bedrijfsleiders bepalen het rendement. Als "herdsman" moet je tussen de koeien opgroeien, met goede scholing, praktijk en praktijkonderwijs.' (Bv)

Bas Simons, dierenarts te Wolvega:

'Vruchtbaarheid is niet onbelangrijk. Aan het eind van de lactatie is de dagproductie immers fors lager dan aan het begin. Een vermindering van het gemiddelde aantal lactatiedagen met tien levert gemiddeld een kilo melk per koe per dag op.' (NO)

Roald van Noort, directeur CRV:

'Wij hebben miljoenen en miljoenen gegevens in onze systemen zitten, waardoor wij met 99 procent zekerheid kunnen zeggen hoe goed de melk van een stierendochter zal zijn, of hoe zo'n koe zich zal gedragen in een melkrobot.' (dV)

Marijn Dekkers, sectormanager veehouderij Rabobank:

'We zien de laatste jaren al forse fluctuaties in de melkprijzen ontstaan, maar – behoudens 2009 – nog niet op zo'n laag niveau als nu. Daarom lijkt het of de schommelingen nu pas zijn begonnen. Een periode met lagere prijzen zal vaker voorkomen.' (NO)

Zwanet Faber, voorzitter van de Blaarkopstichting:

'Hoorns zijn er in vele vormen en maten. Holsteins met hoorns kunnen er dikwijls angstvallig uitzien: het zijn soms vervaarlijk puntige speren. De oude Nederlandse rassen hebben daarmee vergeleken heel vriendelijke hoorns, waarmee

de dieren meestal niet zoveel schade aanbrengen bij koppelingen. Maar hoe vaak zien we nog koeien met hoorns en kunnen we duidelijkheid krijgen of in bepaalde families of bloedlijnen mogelijk kleine hoorns voorkomen?' (dBl)

Harm Holman, melkveehouder te Steenberg en bestuurder EDF:

'Kenmerkend voor de sector is het ongebreidelde optimisme. De Nederlandse melkveehouders zijn enthousiast en technisch zeer kundig. Toch moet ik met lede ogen aanzien dat ze wat betreft hun financiële positie achterlopen ten opzichte van hun concurrenten wereldwijd. Dit wordt door veehouders nog wel eens onderschat.' (Bv)

Jan Kolff:

'Shows zijn de perfecte locaties om mensen te ontmoeten. Voor succes in de fokkerij moet je alles zo optimaal mogelijk doen. Daarbij hoort dat je regelmatig je gezicht laat zien. Voor de verkoop, maar ook voor mijn eigen informatievoorziening.' (HI)

Jeroen Elfers, directeur cooperative affairs FrieslandCampina:

'Melkveehouders zijn in mijn ogen ultieme ondernemers. Ze zijn trots op hun vak en hechten aan continuïteit. Naast de werkzaamheden op de boerderij maken ze continu keuzes voor de korte en de lange termijn. De huidige prijsdaling in de zuivel is het derde dal in tien jaar tijd. Bedrijven in veel andere sectoren zouden met dergelijke veranderingen in het inkomen het loodje leggen. Melkveebedrijven niet en dat toont de veerkracht van de veehouder.' (mk)

Bronnen: Nieuwe Oogst (NO), NRC Handelsblad (NRC), Holstein International (HI), Boerderij vandaag (Bv), de Volkskrant (dV), de Blaarkopper (dBl), melk (mk)